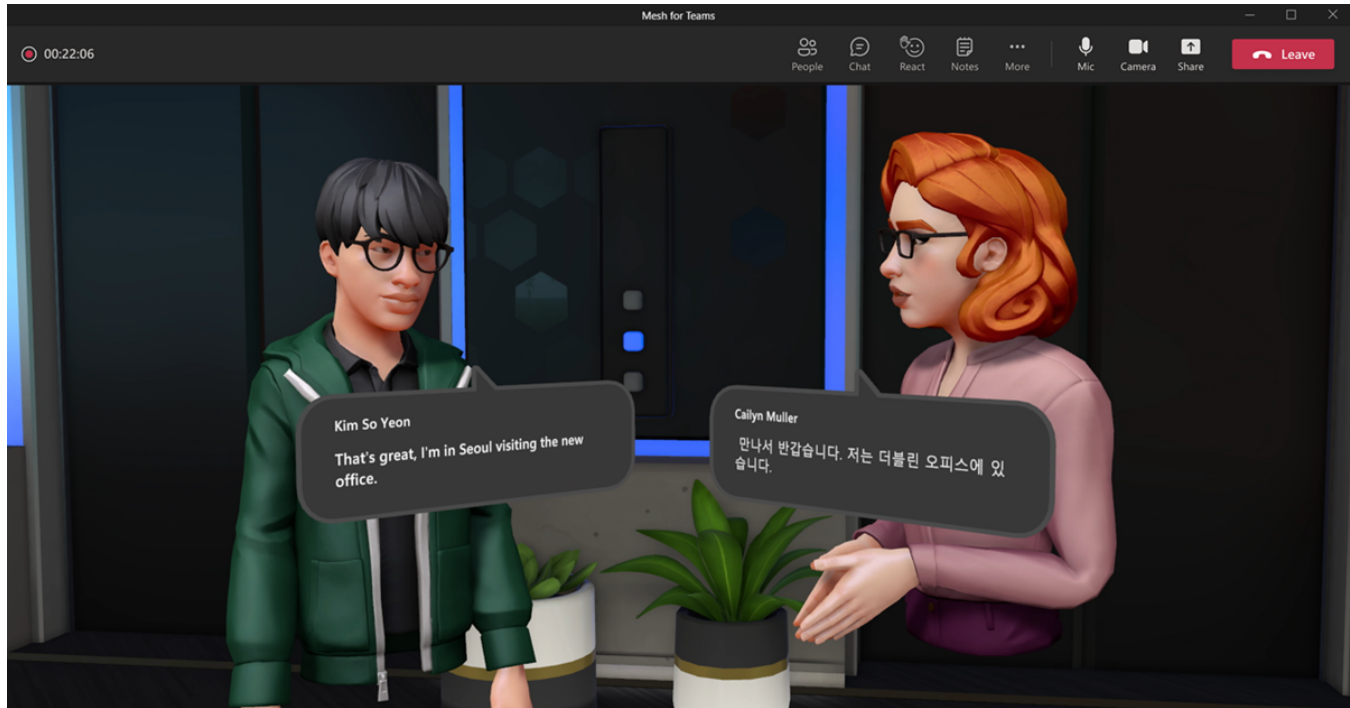

2022.01

Ajankohtaisia merkintöjä muun muassa verkon uusista välineistä, oppimisteknologiasta, tietoturvasta, mobiilipalveluista ja laajennetusta todellisuudesta.

31.1.2022

Mesh for Teams. Kuva: Microsoft Press

Sisällöt

- [Opaskokoelmia etätööhön - Guides for distance learning](#)
 - [Katso myös](#)
- [Google Workspace for Education](#)
 - [Docs](#)
 - [Drive](#)
 - [Meet](#)
 - [Slides](#)
- [Microsoft Office 365 Education](#)
 - [Onenote](#)
 - [Teams](#)
 - [Koosteita Teamsin tuoreista päivityksistä](#)
 - [Viva Learning](#)
- [Laajennettu todellisuus \(XR\)](#)
 - [Metaversumi](#)
 - [Laitteet](#)
 - [Helsinki XR Center](#)
- [Mobiilipalvelut](#)
 - [Apple](#)
 - [Samsung](#)
- [Tiedonhallinta](#)
- [Tietoturva](#)
- [Lyhyesti](#)
- [Uutta kirjallisuutta](#)
- [Lisää uutisia](#)
- [Tärpit](#)
- [Lue Digi 2021](#)

Opaskokoelmia etätyöhön - Guides for distance learning

- [Google Meet](#)
- [Microsoft Teams](#)
- [Teamviewer-etäkäyttö](#)
- [VPN-etäkäyttö](#)
- [Zoom](#)

Katso myös

- [Metropolian tietohallinnon Helpdesk](#)
- [Metropolian Digiklinikka](#) (henkilökunnalle, sisäverkko)

Gogle Workspace for Education

Docs

 Tekstinkäsittelyohjelma [Docsin](#) taulukoihin lisättiin uusia ominaisuuksia, joita ovat mm.

- otsikkorivin saa halutessaan toistumaan joka sivulla
- rivien ja sarakkeiden uudelleenjärjestäminen onnistuu entistä nopeammin
- taulukon ominaisuuksia muokkaava välilehti on lisätty käyttöliittymään. [Google Workspace Updates](#).

Drive

- Google [Driven](#) työtilojen omistajat saavat nootin, jos joku lataa työtilaan Googlen käyttöä sääntöjä rikkovaa aineistoa. [Google Workspace Updates](#)

Meet

- Videokonferenssiohjelmassa [Meet](#) kykenee nyt automaattisesti siirtämään osallistujat pienryhmähuoneista yleiseen tilaan. [Google Workspace Updates](#).
- Meetin iOS-versiossa pystyy nyt lukitsemaan osallistujien mikrofonit ja kamerat kerralla. [Google Workspace Updates](#).

Slides

- Microsoft Excelin pptx-tiedostoja pystyy nyt tuomaan Googlen presentaatio-ohjelma [Slidesiin](#) 300 megan verran (ent. 100 MB). [Google Workspace Updates](#).

Microsoft Office 365 Education

Onenote

- Muistikirjasovellus Onenoten uudet ominaisuudet. [Mike Tholfsen](#).

Teams

- Monitoimialusta [Teamsilla](#) tehdyt [Onedriveen](#) tai [Sharepointiin](#) tallennetut nauhoitteet säilyvät oletusarvoisesti 60 päivää (poikkeuksena A1-versio: 30) , minkä jälkeen Microsoft hävittää ne. Säilytysaikaa pystyy nyt käyttäjä säätämään. [Teams Blog](#).
- Teamsin nauhoitustoimintoa ehostettiin joulukuussa mm. seuraavilla uusilla ominaisuuksilla:
 - nauhoituksen toistonopeutta pystyy säätämään
 - ohjelma tunnistaa puhujan automaattisesti hänen ääniprofiilinsa perusteella niissä Teamseissa, joissa on Live Transcription päällä. [Teams Blog](#).
- Teamsissa jaettaviin kuviin pystyy nyt liittämään vaihtoehtoisen tekstin saavutettavuuden parantamiseksi. [Teams Blog](#).
- Uudistuksia Teams Rooms on Windowsiin:
 - järjestelmä muistuttaa, jos huone on täynnä. Ylläpito voi säätää huoneiden kokoa. [Teams Blog](#)
- Teamsin hakutoimintoa ehostettiin. Haun pystyy nyt rajoittamaan erityyppisiin sisältöihin: All, Messages, People ja Files. Tekoäly ryhmittele hakutulokset tärkeysjärjestykseen. AI antaa mahdollisuuden kysyä asioita hakukoneelta myös luonnollisella kielellä. [Teams Blog](#).
- Helmikuuhun mennessä pystyy omat videot peittämään Teams-kokouksissa. [Petri Jämsen](#).
- Teamsissa on vuodenvaihteen jälkeen pystynyt tekemään lyhyitä videoita Office Mobile -sovelluksella. [Petri Jämsen](#).

Koosteita Teamsin tuoreista päivityksistä

- [Tammikuu 2022](#) (FI, Petri Jämsen).

Viva Learning

- [Viva Learning](#) on Microsoftin uusi oppimisympäristö, jonka voi ladata yhtiön sovelluskaupasta. [Ilmaisversion opasvideo](#) (FI, Petri Jämsen).

Kuva: Helsinki XR Center.

Laajennettu todellisuus (XR)

Metaversumi

- Metaversumi oli ehdottomasti vuoden 2021 puheenaihe, jota lykki eteenpäin Web3-aplikaatioiden ja NFT:iden buumi. Hajautettuun hallintaan, käyttäjätietojen suvereniteettiin ja digitaaliseen omistajuuteen pohjautuva ajatus verkon palveluista, joiden tapahtumat varmennetaan lohkoketjuissa, kohtasi sosiaaliset VR-sovellukset ja pelit. Esimerkiksi Decentraland, Ethereumin päälle rakennettu selaimessa toimiva 3D-maailma, josta voi ostaa maata ja taideteoksia, tuli todella suosituksi. Hype on valtavaa, mitä saattaa vielä hyvinkin seurata syvä pettymys, jos tämä kupla puhkeaa. Kannattaa suhtautua mielenkiinnolla mutta varoen! Kyseessä on epäilemättä digitaalisten palveluiden tulevaisuus, mutta aikajana on epäselvä. Yleensä vastaavat ilmiöt kohtaavat ensiksi juuri tällaista innostusta ja haltioitumista aikaisessa vaiheessa ennen romahdusta ja hiljalleen tapahtuvaa tasaista kehitystä. Jää nähtäväksi kuinka Metaversumi kehittyy. Gartner kuvaa tätä ilmiötä oman "hype cycle" -mallinsa avulla. Lisää voi lukea esimerkiksi [USA Todayn](#) ja [The Vergen](#) artikkeleista.

Microsoft Mesh

- [Microsoft Mesh](#) on Microsoftin Azure -alustalla kehitetty ympäristö, jonka avulla kehittäjät pystyvät luomaan immersivisiä (eli "uppouttavia"), alustojenvälisiä, yhteiskäyttöä tukevia virtuaalisovelluksia, jotka toimivat niin perinteisillä tietokoneilla, mobiililaitteilla kuin virtuaalitodellisuuslaitteillakin. Microsoftin tavoitteena on luoda Meshin avulla aivan uusia tasoja virtuaalisen yhteistyön toteuttamiseen esimerkiksi holografisilla ominaisuuksilla, laajalla laitetuella sekä helpolla ja tehokkaalla käyttökokemuksella.

Nvidia Omniverse

- Nvidia julkaisi [Nvidia Omniverse](#) -alustastaan ilmaisen version kehittäjien ja artistien käyttöön. Nvidia Omniverse on reaaliaikainen 3D-yhteistyöalusta, jolla voi luoda 3D-malleja ja -kohtauksia samanaikaisesti muiden kanssa käyttäen Nvidian tarjoamia erilaisia grafiikka-, tekoäly-, simulaatio- ja mallintamisominaisuuksia sekä -työkaluja. Nvidia Omniversen ja metaversumin linkittää sitä varten kehitettävä 3D-standardi [Universal Scene Description](#). Alun perin Pixarin kehittämä tiedostomuoto, joka mahdollistaa animoitujen 3D-kohtausten saumattoman yhteiskäytön, jolloin Omniverse yksinkertaistaen linkittää yksittäiset 3D-maailmat yhdeksi jaetuksi virtuaaliuniversumiksi.

Laitteet

Varjo

- Suomalainen Varjo toi markkinoille vuoden 2021 aikana kolme uutta laitetta: [X-R3](#), [VR-3](#) sekä [Aero](#). XR-3 (5995€) sekä VR-3 (3395€) ovat Varjon tavaramerkiksi nousseita teollisuuden käyttöön kehitettyjä laitteita, joissa on ihmissilmään verrattava resoluutio 115 asteen katselukulmalla sekä 90 asteen virkistystaajuudella. Lisäksi XR-3 tukee RGB-videonäkymää sekä inside-out seurantaa. Varjon Aero on taas uusi aluevaltaus, sillä se on tarkoitettu kuluttajille huokeammalla hinnalla (1990€), mutta hieman kevyemmällä ominaisuuksilla.

HTC Vive Flow

- Mielenkiintoinen uutuus on [HTC Vive Flow](#) (569€), jotka ovat aivan erinäköiset VR-lasit, johon olemme tottuneet. Ne yhdistävät HTC:n mukaan VR-lasien ja älylasien parhaat puolet. Laitetta ohjataan Android-puhelimella. Flow on niin sanotusti mukana kulkeva viihdekeskus kuluttajille ([Tech radarin arvostelu](#)).

Reverb G2

- HP:n jo 2020 lopulla markkinoille tuomat VR-lasit [Reverb G2:t](#) (699€) saivat loppuvuonna 2021 uusia päivityksiä. Laitteisiin tulee myös fyysisiä muutoksia, esimerkiksi kameramoduuleihin, eli ne koskevat suurelta osin vain uusien tuotteiden ostajia. Ohjelmistopäivitykset voi ladata myös vanhoihin laitteisiin.

PSVR 2

- Sony julkisti PlayStation VR-sarjaansa uuden tuotteen [PSVR 2](#) -laitteen. Vanha PSVR olikin jo 7 vuotta vanha.

Helsinki XR Center

Match XR 2021

- Marraskuussa 2021 pidettiin Helsinki XR Centerin vuoden suurin tapahtuma [Match XR 2021](#), jonka kuulumiset voit lukea [tästä linkistä](#). Lisäksi kaikki esitykset on katsottavissa [Helsinki XR Centerin Youtube-kanavalta](#).

XR Research Index

- Helsinki XR Center on koostanut kolme XR Research Indexiä, joissa ylläpidetään tietoa suomalaisissa organisaatioissa tuotetuista XR-alan tutkimusjulkaisuista, ryhmistä ja projekteista. Avoimet [Indexit ovat tarkasteltavissa tästä linkistä](#) ja toivomme, että jos oma tai tietämäsi julkaisu, ryhmä tai projekti puuttuu listoilta niin ilmoitait meille siitä pikimmiten!

Hankkeita

- Helsinki XR Center on aloittanut uusia hankkeita vuonna 2021:
 - AXE4 - Assisting XR Entrepreneurs Forward (koordinoiti)
 - VTS - Virtual Trade Show (koordinoiti)
 - PedaXR - uusi teknologia – uusi osaaminen – uusi pedagogiikka (osatoteuttaja, koordinoiti Haaga-Helia)
 - Future Touchless Shop (osatoteuttaja)

Mobiilipalvelut

Apple

- Applen [iOS 15.2](#) -mobiilikäyttöjärjestelmä tuli ladattavaksi joulukuussa 2021. Se sisältää kiinnostavia tietoturvaominaisuuksia, kuten esimerkiksi App Privacy Reportin, joka mm. kertoo, mitkä puhelimen appsit tarkkailevat käyttäjänsä toimintaa. [Forbes](#). [Cnet](#).

Samsung

- Samsung julkaisi viimevuotisesta Galaxy S21 -puhelimestaan typistetyn version [Galaxy S21 FE:n](#). Puhelin on saanut suitsutusta suorituskvyytään, joskin hintaa (780 euroa) on pidetty liian korkeana. Myyntiin laite tuli 11. tammikuuta. [Engadget](#).

Tiedonhallinta

- [Neeva](#) on uusi hakukone, joka oman ilmoituksensa mukaan kunnioittaa käyttäjiensä yksityisyyttä. Se ei hanki tulojaan mainosmyynnillä vaan käyttäjiltä perittävällä maksulla (5 dollaria kuukaudessa). Rahan vastineeksi saa muun muassa kohdistetun haun, josta on esimerkiksi kaikki kaupalliset toimijat poistettu. Muihin epäkaupallisiin hakukoneisiin kuuluu muun muassa maksuton [Duckduckgo](#).

Tietoturva

- Joulukuussa Log4j-komponentin haavoittuvuus aiheutti päänvaivaa monilla suosituille palveluille kuten Apple iCloud ja Amazon Web Service. [Log 4j-komponentti](#) tallentaa tapahtumat, virheet ja rutiinijärjestelmän toiminnot. Sekä välittää niistä diagnostiikkaviestejä järjestelmänvalvojille ja käyttäjille. Hyväksikäyttöyritysten määrät ovat kasvaneet räjähdysmäisesti ja haavoittuvia palveluita havaitaan jatkuvasti lisää.
- [Kyberhyökkäys kaatoi OP:n tunneiksi sunnuntaiaamuna](#) (9.1.2022). Hyökkäyksen aiheuttama virhetilanne saatiin korjattua sunnuntaina, eikä hyökkääjä päässyt OP:n järjestelmiin käsiksi.
- Venäjän turvallisuuspalvelu FSB ilmoittaa ottaneensa yhdessä poliisin kanssa kiinni kaikkiaan [14 henkeä epäiltynä osallisuudesta pahamaineisen REvil-rikollisryhmän toimintaan](#). REvil ja sen levittämät kiristysohjelmat ovat aiheuttaneet vakavaa vahinkoa Yhdysvalloissa ja muualla. Pidätyksestä on nähtävissä [Twitterissä video](#).

Lyhyesti

- Muutamat lentoyhtiöt ovat keskeyttäneet liikennöinnin USA:han, koska epäilevät uuden, nopean 5G-verkon aiheuttavan turvallisuusongelmia. [The Next Web](#).
- Ensimmäinen itsenäisesti robotin varassa ruokaa valmistava Moley-kotikeittiö tulee myyntiin vuonna 2022. Hinnat tosin lähtevät 150 000 eurosta. [Helsingin Sanomat](#).
- Uusi Glide-tekoäly kykenee luomaan muutamalla sanalla luonnehditusta asiasta kuvan 15 sekunnissa. [Helsingin Sanomat](#).

Uutta kirjallisuutta

Metropolian kirjaston Pinterest-tili tarjoaa [katsauksen uusimpaan kirjallisuuteen](#) verkon uusien välineiden, opetusteknologian, yhteisöllisen median ja mobiilipalveluiden alalta.

Koonneet ja toimittaneet

- [Janina Rannikko](#) & [Santeri Suominen](#) (laajennetun todellisuuden osio), [Helsinki XR Center](#)
- [Kimmo Valtimo](#) (tietoturvaosio), [Metropolian tietohallintopalvelut](#)
- [Petri Silmälä](#) (muut osiot), [Metropolian tietohallintopalvelut](#),

yhteistyössä [Metropolian kirjaston](#) kanssa.

Kirjoita lisäykset ja korjaukset sivun kommenttikenttään. Lähetä uutisvinkit sähköpostilla osoitekaavalla etunimi.sukunimi@metropolia.fi

Seuraavat Digiutiset ilmestyvät 30. maaliskuuta 2022. Seuraa kuulutuksia!

Lisää uutisia

[Faceblog-sivu Facebookissa](#)

.

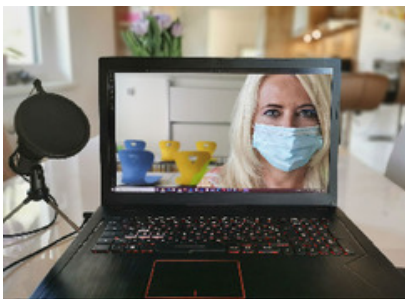
Tärpit

Erityisen kiinnostava, merkittävä tai hyödyllinen uusi väline tai palvelu tai oleellinen pointti (opettajan näkökulma).

Lue Digi 2021

Googlen ja Microsoftin pilvisovelluspaketit. Podcastit. Tietoturva. Mobiilikäyttöjärjestelmien tietosuoja. Robotisaatio. Droonit. Muun maissa näitä käsittelee Digi 2021 -e-kirja, [jonka voit ladata ja lukea ilmaiseksi!](#)

DIGI 2021

Verkon uusia välineitä ja menetelmiä

Petri Silmälä (toim.)